

TYÖVOIMASTA KÄYNNISTYY KILPAILU

Suomi on siirtymässä työttömyyden ajasta työvoimapulaan. Tämä koskettaa myös yhteiskunnan kannalta tärkeää maanmittausalaa vaikka se on pieni. Yli puolet on julkisen sektorin palveluksessa ja huolehtii lakimääräisistä rakentamisen, kaavoituksen ja kiinteistönmuodostuksen tehtävistä. Pula työntekijöistä heijastuisi laajalle.

Kaikki ovat koulutettua väkeä. Niinpä ongelma on kaksitahoinen: säilyvätkö koulutuspaikat oikeanlaisina sekä riittävinä ja toisaalta, löytyykö pienentyneistä ikäluokista kiinnostuneita alan opiskelua.

Mikkelissä ammattikorkeakoulu suunnitteli vanhimman 40-vuotiaan opetushaaraansa, maanmittauksen, karsimista ”rönsynä.” Ammattikorkeakoulun hallitus päätti kuitenkin tammikuussa, että opetusministeriölle tehtävään esitykseen lisätään ehdotus, jonka mukaan ministeriö myöntäisi 40 aloituspaikkaa maanmittauksen koulutukseen vuoden 2008 taivoitesopimusneuvotteluissa. Päätökselle lienee antanut vauhtia Maanmittauslaitoksen kannanotto ja Mikkelin kaupungin myönteisyys.

Lakkautussuunnitelmat kumpuavat rakenteista. Ammattikorkeakouluissa tehdään päätöksiä maakunnallisesti vaikka vaikutus on valtakunnallinen. Työvoiman tarve jää harkitsematta. Tulosjohtaminen siirtää liikaa huomiota oppilasmääriin ja valtakunnallisiin insinööriopettajien vähentämistarpeeseen. Rahoitus tulee oppilasmäärien mukaan – ei sen perusteella, miten työmarkkinoilla tarvitaan ammattilaisia.

Maanmittauksen ensisijaisia hakijoita on Mikkelissä ollut 2–3-kertainen määrä aloituspaikkoihin nähden. Useat sitoutuvat työpaikkaan jo ennen valmistumistaan. Koulutus tapahtuu learning by doing -periaatteella yhteydessä työelämään ja opinnäytetyöt ovat saaneet valtakunnallisia palkintoja. Myös synergiaedut Mikkelissä olevan alan peruskoulutusta antavan ammatillisen oppilaitoksen kanssa

Maanmittausalalla tarvitaan edelleen ponnisteluja opetuspaikkojen ja opetus-edellytysten turvaamiseksi. Oikeiden mielikuvien viestittäminen opiskelua suunnitteleville on tärkeää.

ovat merkittäviä.

Kun muut koulutusta tarjoavat oppilaitokset ovat Rovaniemi ja Espoo-Vantaa olisi tärkeää, että myös Väli-Suomessa on maanmittauksen AMK-koulutusta. Pääkaupunkiseudulla koulutuksensa saaneet hakeutuvat harvemmin seudun ulkopuolelle töihin ja päinvastoin. Kolmen oppilaitoksen tuotannolle on kysyntää, koska AMK-insinöörien työvoimatarve on lähes 80 henkilöä vuodessa. Nyt voi vain toivoa hankkeelle myönteistä jatkoa.

Korkeakoulussa uusi tutkintorakenne (tekniikan kandidaatti/DI) on otettu käyttöön ja sen yhteydessä opetuksen rakennetta ja sisältöä uudistettiin yleiseurooppalaisten tavoitteiden mukaisesti. Perinteisten koulutusalojen kuten maanmittauksen suosio on kasvanut informaatiotekniikan työvoimatarpeen hiipuessa. Tähän on varmasti vaikuttanut myös

maanmittauksen tehostettu markkinointi lukioissa. Alan työtilanne on hyvä.

Korkeakoulussa muhii kuitenkin pyrkimyksiä vähentää tutkinto-ohjelmien, erityisesti tekniikan kandidaatti-ohjelmien, määrää. Se voisi merkitä, että maanmittaus- ja rakentamisosastoilla olisi yhteinen tekniikan kandidaatin tutkinto ja vasta sen jälkeen, DI-vaiheessa, alettaisiin erikoistua maanmittausalaa (kiinteistöalouteen ja geometiikkaan). Seuraava askel tästä olisi osastojen yhdistäminen. Näihinkin uuhkiin tulisi varautua.

Toisen asteen ammatillisessa, kartoittajien, koulutuksessa on ollut ongelmia. Useilta paikkakunnilta opintosuunnat on lakkautettu hakijoiden vähyys vuoksi. Moni jatkaa opiskeluaan seuraavalla tasolla. Opetukseen osoitetaan tietty raha oppilaspaiikkaa kohti. Maanmittauksessa ryhmät ovat pieniä ja opetusvälineet keskimääräistä kalliimpia. Työnantajatahot ovatkin pyytämässä opetusministeriöltä korkeampaa oppilaskohtaista määrärahaa. Luultavasti kartoittajakoulutuksessa alan huono tunnettuus puree eniten.

Nykyistä koulutusjärjestelmää on pakko kehittää jo siitä syystä, että koulutettavat ikäluokat pienenevät. Alueelliset, valtakunnalliset, kansainväliset ja ammattialakohtaiset tekijät pakottavat miettimään koulutustarjontaa.

Yhteistä on, että tarvitaan maanmittausalan sisäistä vaikuttamista opetuspaikkojen määriin ja opetuksen edellytyksiin. Nuorten mielikuvia tulee ohjata paremmin todellisuutta vastaavaksi. Tästä on hyviä esimerkkejä – tietoa nuorilta nuorille – kuten teekkareiden kirjoituksessa tässä numerossa kerrotaan.

JK

Pääministeri kannattaa kovin kaavoitusopimuksia raakamaahan-kinnoissa. Mitä **Pekka V. Virtanen** kirjoittikaan edellisessä numerossa? ”Arvovaltainen asiantuntijamattomuus on ollut suuresti haitallista ongelmien korjaamisen kannalta.”

PEKKA LEHTONEN

Päätoimittaja

pekka.lehtonen@a1netti.com